

عنوان مقاله:

تحلیلی بر نقش ترجمه در روزنامه های «اختر» و «سروش» در انتقال گفتمان انتقادی متأثر از فضای فکری استانبول به ایران دوره قاجار

محل انتشار:

مطالعات تاریخی جهان اسلام، دوره 11، شماره 25 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسندگان:

اسکندر کیانی شاوندی - دانشجوی دکتری، تاریخ ایران بعد از اسلام، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران.

محمد مهدی مرادی خلج - دانشیار گروه تاریخ دانشگاه شیراز، شیراز، ایران

خلاصه مقاله:

با رویارویی ایران عهد قاجار با غرب و آگاهی از رشد آنان، نیاز به شناخت تمدن نوین آشکار شد. اگرچه ایرانیان به صورت مستقیم با غرب در ارتباط بودند، ولی بسیاری از این تجربه ها، از مسیرهای واسطه از جمله عثمانی و به ویژه در فضای فکری استانبول منتقل می شد. یکی از راه های شناخت غرب، تاثیرپذیری روزنامه های «اختر» و «سروش» چاپ استانبول، پیش و پس از انقلاب مشروطه با استفاده از ترجمه است. بنابراین، این سوال پیش می آید که ترجمه تحولات فکری سیاسی استانبول در این روزنامه ها، چه تاثیری در گفتمان انتقادی آنان داشته است؟ این پژوهش، بر اساس روش توصیفی تحلیلی مبتنی بر گردآوری اطلاعات کتابخانه ای و دسترسی به آرشیو این روزنامه ها، سعی در پاسخ به این پرسش دارد. یافته های پژوهش نشان می دهد که روزنامه های «اختر» و «سروش»، از فضای فکری عثمانی متأثر بودند و ترجمه اخبار و مقالات سیاسی در این روزنامه ها، تاثیر عمیقی در گفتمان انتقادی آنها داشتند. به علاوه، مشخص شد که مترجمان و نویسندگان این روزنامه ها، به انتقال تجدد و تفکر انتقادی به ایران دوره قاجار کمک شایانی کردند. در نتیجه، گفتمان انتقادی با عبور از عثمانی و متأثر از آن، تجلی خاصی یافت که بیشتر منطبق با فرهنگ شرق و اسلامی ایرانی بود.

کلمات کلیدی:

قاجار، تجدد، ترجمه، استانبول، روزنامه های «اختر» و «سروش»

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1767556>

